

Rada
Evropské unie

Brusel 22. dubna 2021
(OR. en)

8090/21

COSI 66
ENFOPOL 146
CRIMORG 32
CYBER 106
ENFOCUSTOM 56
IXIM 72
CORDROGUE 18
CT 52
FRONT 150
CATS 30
COPEN 189
DROIPEN 77
JAIEX 47
EMPL 162
JAI 423

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	19. dubna 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2021) 171 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ o strategii EU pro boj proti obchodování s lidmi 2021–2025

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2021) 171 final.

Příloha: COM(2021) 171 final

V Bruselu dne 14.4.2021
COM(2021) 171 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

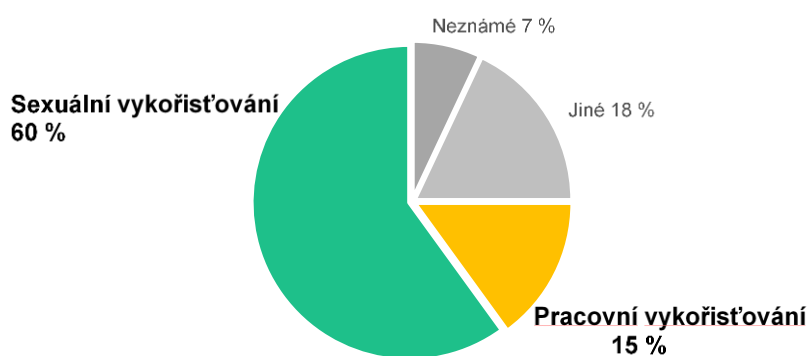
o strategii EU pro boj proti obchodování s lidmi

2021–2025

1. Úvod

Obchodování s lidmi ničí životy, neboť připravuje o důstojnost, svobodu a základní práva¹. Jde o často násilný trestný čin páchaný sítěmi organizované trestné činnosti, který nemá v dnešní společnosti místo.

Obchodování s lidmi je však celosvětový jev, k němuž dochází v každé zemi, v každém regionu a nadále také v Evropské unii. Podle nejnovějších dostupných údajů bylo v letech 2017 až 2018 v Evropské unii hlášeno více než 14 000 obětí^{2,3}. Skutečný počet však bude pravděpodobně výrazně vyšší, protože mnoho obětí zůstává neodhaleno⁴. Téměř polovina obětí obchodování s lidmi v Evropské unii jsou občané EU a se značným počtem z nich je obchodováno v jejich vlastním členském státě. Většina obětí v EU jsou ženy a dívky obchodované za účelem sexuálního vykořisťování. Téměř čtvrtina obětí obchodování s lidmi v EU jsou děti⁵. Většina obchodníků s lidmi v EU jsou občané EU a téměř tři čtvrtiny pachatelů jsou muži. Tento trestný čin přináší zločincům vysoké zisky a nese s sebou obrovské lidské, sociální a ekonomické náklady. V EU se ekonomické náklady odhadují až na 2,7 miliardy eur za jediný rok⁶.

Obrázek 1 Rozdělení hlášených obětí podle formy vykořisťování v EU v letech 2017 a 2018

¹ Viz čl. 83 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie a čl. 5 odst. 3 Listiny základních práv Evropské unie.

² Celkem 63,7 % identifikovaných obětí a 36,3 % předpokládaných obětí.

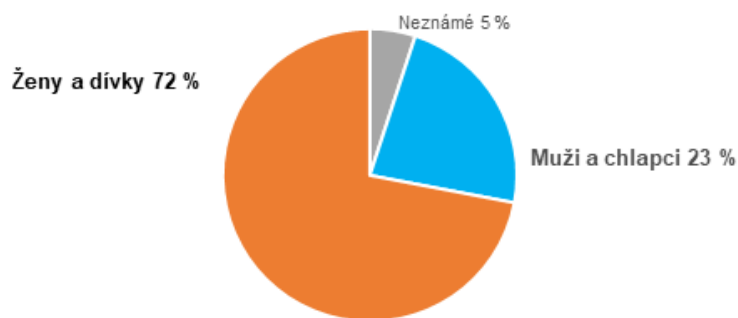
³ Všechny údaje o obětech v EU-27 v tomto dokumentu se týkají let 2017 a 2018. Zdroj: Sběr údajů o obchodování s lidmi v EU (2020), COM(2020) 661 final ze dne 20. října 2020.

⁴ COM(2020) 661 final ze dne 20. října 2020 a SWD(2020) 226 final ze dne 20. října 2020.

⁵ Pojem „dítě“ je definován v čl. 2 odst. 6 směrnice 2011/36/EU, rozumí se jím osoba mladší 18 let.

⁶ Study on the economic, social and human costs of trafficking in human beings within the EU (Studie o hospodářských a sociálních nákladech a nákladech na lidské zdroje v souvislosti s obchodováním s lidmi v rámci EU) (2020), dostupná zde:

https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/study_on_the_economic_social_and_human_costs_of_trafficking_in_human_beings_within_the_eu.pdf

Obrázek 2 Rozdělení hlášených obětí podle pohlaví v EU v letech 2017 a 2018

Boj proti obchodování s lidmi je pro Evropskou unii již dlouho prioritou⁷. V průběhu let bylo dosaženo pokroku v mnoha ohledech. Spolupráce mezi klíčovými aktéry, včetně spolupráce na politické úrovni, a mezi donucovacími a justičními orgány v národním i nadnárodním kontextu vedla k trestnímu stíhání a odsouzení pachatelů, jakož i k lepší identifikaci a podpoře obětí a pomoci obětem. Uskutečnily se informační kampaně, vzdělávací programy a vzdělávací iniciativy, aby se snížila rizika, že se lidé stanou oběťmi obchodování. Studie a zprávy rozšířily znalosti o tomto jevu a přispěly tak k rozvoji odpovídajících strategií reakce⁸.

Navzdory dosaženému pokroku zůstává obchodování s lidmi v Evropské unii vážnou hrozbou, která každoročně ohrožuje tisíce osob, zejména žen a dětí. Obchodníci s lidmi zneužívají sociálních nerovností a ekonomické a sociální zranitelnosti, kterou ještě zhoršila pandemie COVID-19, což pachatelům usnadňuje hledání obětí. Pandemie také bránila obětem v přístupu ke spravedlnosti, k pomoci a podpoře a zpomalila reakci trestního soudnictví na tento zločin. Obchodníci s lidmi kromě toho přešli na nový operační model nábory a vykořisťování obětí po internetu⁹, což znesnadnilo reakci donucovacích a justičních orgánů.

Tato strategie určuje klíčové priority s cílem účinněji bojovat proti obchodování s lidmi. Navrhuje konkrétní opatření, která budou přijata s plným ohledem na základní práva a zaměří se na včasné zjištění a zastavení obchodování s lidmi, na pronásledování zločinců tím, aby se obchodování s lidmi změnilo z trestného činu s nízkým rizikem a vysokým výnosem na trestný čin s vysokým rizikem a nízkým výnosem, a dále na ochranu obětí a pomoc s jejich sociální reintegrací.

Vzhledem k tomu, že obchodování s lidmi je obzvláště závažnou formou organizované trestné činnosti, je tato strategie úzce propojena se strategií EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025. Ucelené priority a klíčová opatření strategie proti organizované trestné činnosti se vztahují na obchodování s lidmi jako jev, zatímco tato strategie se zaměřuje na konkrétní prvky této trestné činnosti.

⁷ Viz strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016, COM(2012) 286 final ze dne 19. června 2012, a zpráva o opatřeních navazujících na strategii EU pro vymýcení obchodu s lidmi a stanovení dalších konkrétních opatření, COM(2017) 728 final ze dne 4. prosince 2017.

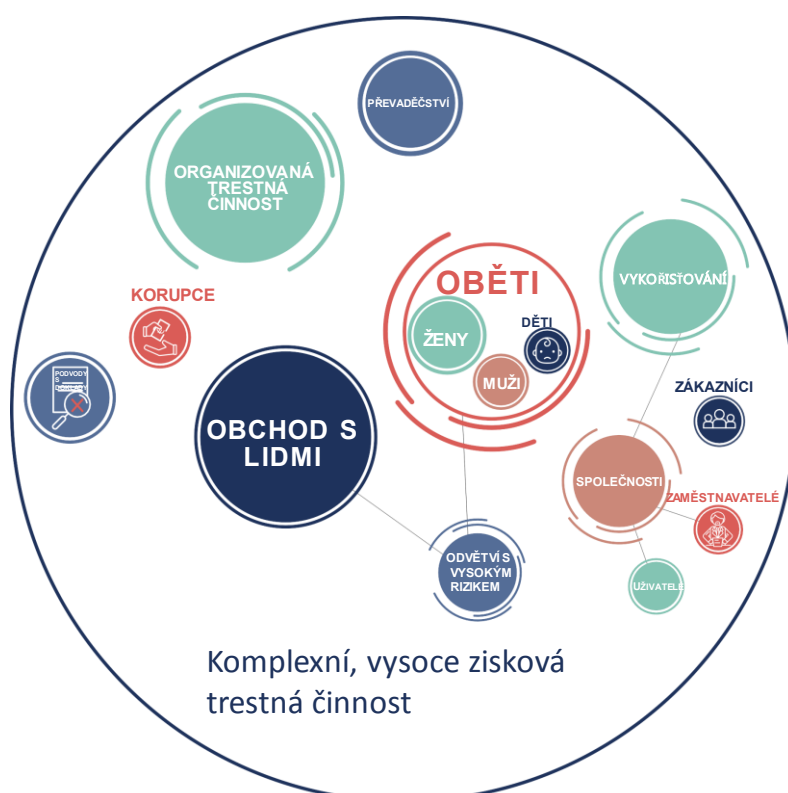
⁸ Za podpory Eurostatu probíhá pravidelný sběr údajů v celé EU o obětech a jejich charakteristikách a o pachatelích, včetně stíhání a odsouzení. Všechny související publikace EU jsou k dispozici zde: <https://ec.europa.eu/anti-trafficking/publications>

⁹ Viz například ICAT, COVID-19 pandemic and its impact for victims and survivors of trafficking in persons (Pandemie COVID-19 a její dopad na oběti obchodování s lidmi a osoby, které je zažily); UNODC, Impact of the Covid-19 Pandemic on Trafficking in Persons – Preliminary findings and messaging based on rapid stocktaking (Dopad pandemie COVID-19 na obchodování s lidmi – předběžné výsledky na základě rychlého hodnocení).

2. Komplexní reakce v boji proti obchodování s lidmi – od prevence přes ochranu obětí až po stíhání a odsouzení obchodníků s lidmi

Obchodování s lidmi je **složité kriminální jev**. Obchodníci s lidmi zneužívají zranitelné situace osob, aby dosáhli zisku. Na straně poptávky mají podniky, zaměstnavatelé, uživatelé a spotřebitelé z vykořisťování obětí prospěch v podobě služeb, práce a výrobků. V celém řetězci obchodování s lidmi je obětí působena vážná krátkodobá i dlouhodobá újma, což vyžaduje okamžitou pomoc, podporu a ochranu, jakož i perspektivu opětovného začlenění, aby oběti mohly žít lépe.

Složitost jevu obchodování s lidmi vyžaduje **komplexní reakci**. Potřebné jsou zastřešující právní, politické a operativní iniciativy, aby bylo možné bojovat proti obchodování s lidmi uceleně a široce – od prevence až po odsouzení pachatelů trestné činnosti, s důrazem na ochranu obětí ve všech fázích, zejména s ohledem na ženy a dětské oběti, jakož i na obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování.

Jedním z nejsilnějších nástrojů, které máme k dispozici, jsou **právní předpisy**, protože umožňují trestnou činnost definovat a stanovit sankce a společné cíle, aby mohli být zločinci stíháni a oběti chráněny. Páteří úsilí EU v boji proti obchodování s lidmi je **směrnice EU o boji proti obchodování s lidmi**¹⁰. Provádění této směrnice ve vnitrostátním právu členských států, které jsou jí vázány, a její plnění sleduje Evropská komise¹¹. Ve zprávě z roku 2016 o provádění směrnice¹² Komise konstatovala, že i přes značné úsilí, které členské státy k jejímu provedení vynaložily, stále existuje prostor pro zlepšení, pokud jde o preventivní, ochranná, pomocná a podpurná opatření pro oběti, včetně dětských obětí. V roce 2019 si Komise

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV, Úř. věst. L 101, 15.4.2011.

¹¹ Směrnici o boji proti obchodování s lidmi není vázáno Dánsko.

¹² COM(2016) 722 final ze dne 2. prosince 2016.

vyžádala od členských států k závěrům zprávy z roku 2016 další informace¹³. Současně Komise podporuje členské státy v účinném provádění směrnice. V této souvislosti vytvořila znalostní základnu¹⁴, vydává pokyny¹⁵ a financuje specializovaná opatření, včetně iniciativ přeshraniční spolupráce¹⁶. K provádění směrnice napomáhá také spolupráce Komise se sítí EU sdružující vnitrostátní zpravodaje a rovnocenné mechanismy a s evropskou platformou občanské společnosti pro boj proti obchodování s lidmi¹⁷. Správné a úplné a důsledné provedení směrnice zůstane prioritou Komise, aby bylo zajištěno, že obchodníci s lidmi nebudou těžit z různých přístupů v Evropě a že obětem bude v rámci EU poskytnuta odpovídající ochrana bez ohledu na to, kde se nacházejí. Komise bude členské státy při provádění směrnice i nadále podporovat a využije své pravomoci, které jí byly svěřeny Smlouvami, podle potřeby i prostřednictvím řízení o nesplnění povinnosti.

Ze sledování provádění směrnice v členských státech, které Komise provádí mimo jiné ve dvouletých zprávách o pokroku¹⁸, jakož i ze zpráv různých zúčastněných stran¹⁹ vyplývá, že tento deset let starý nástroj již nemusí být pro daný účel vhodný. Navzdory podniknutým preventivním iniciativám se poptávka po využívání služeb vykořisťovaných obětí nesnížila. Beztrestnost pachatelů v EU přetrvává a počty stíhaných a odsouzených obchodníků s lidmi zůstávají i nadále nízké²⁰. Minimální pravidla stanovená pro oběti nemusí dostatečně zohledňovat jejich skutečné potřeby. Proto je třeba provádění směrnice vyhodnotit a v případě potřeby navrhnout na základě výsledku tohoto hodnocení její revizi, aby byla pro daný účel vhodná²¹.

Na politické a operativní úrovni je zásadní zajistit přeshraniční, regionální a mezinárodní spolupráci, včetně rozvíjení a sdílení znalostí a informací, jakož i prostřednictvím interoperability informačních systémů. Díky těmto činnostem budou donucovací a justiční orgány lépe vybaveny, aby mohly bránit zločincům v jejich činnosti a podporovat oběti. Zatímco se zločinecké sítě pohybují přes hranice – přes země původu, tranzitu a určení – je vyšetřování a stíhání trestné činnosti v pravomoci členských států v rámci jejich jurisdikce. Přeshraniční případy obchodování s lidmi se obtížně vyšetřují, protože vyžadují zdroje, koordinaci a dobrou komunikaci mezi příslušnými orgány²². Donucovací orgány potřebují také kapacitu, nástroje a strukturovanou spolupráci, aby se mohly vypořádat s digitálním způsobem fungování obchodníků s lidmi. Agentury EU, jako je Europol a Eurojust, usnadňují

---

¹³K provádění směrnice viz COM(2020) 661 final ze dne 20. října 2020, SWD(2020) 226 final ze dne 20. října 2020.

¹⁴ Prostřednictvím pravidelných příspěvků ke zprávám Evropské komise o pokroku přijímaných každý druhý rok a studií, například studie o přezkumu národních a nadnárodních mechanismů předávání v členských státech (2020), studie o hospodářských a sociálních nákladech na lidské zdroje v souvislosti s obchodováním s lidmi (2020), studie o genderovém rozměru obchodování s lidmi (2016).

¹⁵ Například Návod, jak posílit ochranu dítěte se zaměřením na oběti obchodování s lidmi (2019), Pokyny pro lepší identifikaci obětí obchodu s lidmi (2013), Příručka o péči o děti, které jsou zbaveny rodičovské péče (2014).

¹⁶ Viz pravidelné výzvy k podávání návrhů v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost – policie a Azylového, migračního a integračního fondu, dále též studie o komplexním přezkumu politiky ve vztahu k projektům zaměřeným na boj proti obchodování s lidmi, které financovala Evropská komise (2016).

¹⁷ <https://ec.europa.eu/anti-trafficking/intensifying-coordinated-response/intensifying-coordinated-response>

¹⁸ COM(2020) 661 final ze dne 20. října 2020.

¹⁹ Například usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o provádění směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, 2020/2029(INI).

²⁰ 6 163 stíhání a 2 426 odsouzení v EU-27 v letech 2017–2018.

²¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o provádění směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, 2020/2029(INI).

²² Zpráva Eurojustu o obchodování s lidmi, osvědčené postupy a otázky justiční spolupráce (2021).

těsnou spolupráci a koordinaci mezi vnitrostátními orgány, což umožňuje provádět úspěšná operativní opatření s cílem přivést zločince před soud a identifikovat a chránit oběti.

Jsou-li oběti repatriovány nebo se dobrovolně vrátí ze země, kde byly vykořisťovány, do země původu, je v místě odjezdu i příjezdu nutná včasná spolupráce mezi příslušnými aktéry, aby jim mohla být poskytnuta cílená pomoc a podpora a aby mohla být realizována integrační opatření. Tyto procesy, které dávají obětem přístup k jejich právům, lze u přeshraničních případů usnadnit prostřednictvím nadnárodních referenčních mechanismů, jako jsou platformy pro přeshraniční spolupráci příslušných veřejných orgánů a občanské společnosti zapojené do následných opatření při identifikaci obětí obchodování s lidmi, poskytování pomoci těmto obětem a jejich ochrany²³.

Aby Komise lépe zohlednila tyto přeshraniční a nadnárodní výzvy, bude financovat a koordinovat **soubor opatření** s cílem dále **zlepšit politiku a operativní práci** v boji proti obchodování s lidmi²⁴. Opatření se zaměří na posílení výměny osvědčených postupů, včetně přeshraniční spolupráce mezi donucovacími a justičními orgány; usnadnění poradenských služeb odborníků z praxe s cílem posílit spolupráci a koordinaci vícero agentur na národní i nadnárodní úrovni; pomoc při zlepšování podpory obětí a předávání obětí v Evropě i mimo ni a na podporu zvyšování povědomí, výzkum a analýzu údajů podporou spolupráce mezi příslušnými vnitrostátními orgány, například datovými instituty a observatořemi. Tento soubor opatření bude sloužit k soustředění znalostí a know-how pro členské státy a další zúčastněné strany.

Zajištění přiměřeného **financování** umožňuje, aby vnitrostátní orgány prováděly společné vyšetřování a stíhání, zvyšuje kapacitu donucovacích a dalších orgánů, vytváří široké spojení mezi zúčastněnými stranami a umožňuje multidisciplinární přístup zahrnující vícero agentur v boji proti trestné činnosti. Přispělo také k podpoře a integraci obětí v Evropě a v partnerských zemích²⁵.

Priority této strategie se podpoří vhodným financováním, aby bylo dosaženo **hmatatelného dopadu** a bylo možno **náležitě reagovat na různé formy vykořisťování**. Kromě opatření přímo řízených Komisí doporučí Komise členským státům, aby v národních programech v rámci Azylového, migračního a integračního fondu, Fondu pro vnitřní bezpečnost a Nástroje pro správu hranic a víza upřednostnily svá opatření proti obchodování s lidmi v souladu s prioritami této strategie s ohledem na vnitrostátní souvislosti a potřeby. K plnění priorit této strategie rovněž přispěje financování výzkumu v oblasti bezpečnosti v rámci programu Horizont Evropa. Na podporu provádění této strategie by členské státy mohly použít také Nástroj pro technickou podporu.

K řešení situace v zemích původu a tranzitu do Evropy i mimo ni budou mobilizovány tematické a geografické finanční prostředky Unie podle priorit této strategie se zvláštním důrazem na i) aspekt rovnosti žen a mužů, ii) koordinaci dárců, iii) místní odpovědnost, iv) podporu organizací občanské společnosti a místních aktérů a aktivistů a v) řešení potřeb zvláštní ochrany dětí v rámci migrace²⁶.

---

²³ Viz příklady ve studii o přezkoumání fungování národního a nadnárodního mechanismu předávání (2020), projektu TACT vypracovaném Mezinárodní organizací pro migraci (IOM). Nadnárodní mechanismus předávání v pobaltských státech: <https://bsr-trm.com//>

²⁴ Tato opatření budou financována z Fondu pro vnitřní bezpečnost.

²⁵ Studie o komplexním přezkumu politiky ve vztahu k projektům v oblasti boje proti obchodování s lidmi, financovaná Evropskou komisí (2016).

²⁶ Viz odkaz na zvláštní zranitelnost migrujících dětí vůči obchodníkům s lidmi ve sdělení Komise o ochraně dětí v rámci migrace, COM(2017) 211 final ze dne 12. dubna 2017.

Klíčová opatření:

Komise:

- dále podpoří členské státy při provádění směrnice o boji proti obchodování s lidmi, včetně vyhrazeného financování, zejména pokud jde o aspekty zohledňující pohlaví a citlivost vůči dětem,
- zajistí účinné provádění směrnice o boji proti obchodování s lidmi jako prioritu, přičemž využije svých pravomocí svěřených Smlouvami, případně včetně řízení o nesplnění povinnosti,
- zahájí studii hodnotící směrnici o boji proti obchodování s lidmi a na základě výsledku hodnocení zvaží přezkum směrnice,
- zajistí odpovídající financování boje proti obchodování s lidmi v EU i mimo ni.

3. Snížení poptávky, jež podporuje obchodování s lidmi

Organizované zločinecké skupiny v zásadě fungují podle základní hospodářské zásady, tedy že jejich činnosti motivuje **vysoká poptávka**. Za všemi formami vykořisťování lidí ve zranitelných situacích, které obchodníci s lidmi využívají zejména ve vysoce rizikových odvětvích a vysoce rizikových prostředích, stojí poptávka²⁷. Ta přináší obrovské příjmy organizovaným zločineckým skupinám i osobám, které využívají vykořisťování těl, služeb a práce obětí obchodování s lidmi a těží z toho. V roce 2015 činil odhadovaný celosvětový roční zisk z obchodování s lidmi 29,4 miliardy eur²⁸. V EU se příjmy z trestné činnosti, pokud jde o obchodování s lidmi k sexuálnímu vykořisťování, což je nejobvyklejší účel obchodování s lidmi, odhadují přibližně na 14 miliard eur za jediný rok²⁹. Tato částka nezohledňuje obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a jiných forem vykořisťování. Účinné snížení poptávky je proto zásadní, aby obchodníci s lidmi přišli o svůj finanční zisk a zajistilo se tak zajištěno, že se zločin nevyplácí.

Odrážování poptávky v rámci preventivních opatření řeší směrnice o boji proti obchodování s lidmi, která vyzývá členské státy, aby zvažily **kriminalizaci vědomého využívání služeb vykořisťovaných obětí obchodování s lidmi**. Konečné rozhodnutí je však ponecháno na členských státech. Vede to k různorodému právnímu prostředí v EU, kde zaměstnavatelé a uživatelé čelí různým důsledkům, pokud zaměstnají oběti obchodování s lidmi nebo využijí jejich těla, pracovní sílu a služby. Rostoucí počet obětí³⁰ naznačuje, že se situace zhoršuje, a

²⁷V případě sexuálního vykořisťování je vysoce rizikovým prostředím prostituce, eskortní služby, masážní salóny, bary a noční kluby. V případě obchodování s pracovní silou se může jednat o tato prostředí: zemědělství, stavebnictví, pohostinství, odvětví úklidu, domácí práce, lesnictví, odvětví textilu a oděvů, výroba potravin. Další informace: COM(2020) 661 final ze dne 20. října 2020 a SWD(2020) 226 final ze dne 20. října 2020. Agentura pro základní práva, Severe labour exploitation: workers moving within or into the European Union (Závažné formy vykořisťování pracovních sil: pracovníci pohybující se uvnitř nebo do Evropské unie) (2015) a Evropské středisko pro boj proti převaděčství, Čtvrtá výroční zpráva o činnosti, Europol 2020.

²⁸ Europol (2015), The trafficking in human beings financial business model (Finanční operační model obchodování s lidmi), k dispozici zde: <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/trafficking-in-human-beings-financial-business-model>

²⁹ Studie o mapování rizika infiltrace závažného a organizovaného zločinu do legitimních podniků, březen 2021, DR0221244ENN: <https://data.europa.eu/doi/10.2837/64101>

³⁰ V EU-27: 13 461 v letech 2015 a 2016 a 14 145 v letech 2017 a 2018.

vyžaduje důraznější a harmonizovanou reakci, aby se nezákonná poptávka po službách vykořisťovaných obětí snížila. Vzhledem k závažné a rozsáhlé povaze této trestné činnosti napříč EU a rozdílnému právnímu prostředí, které brzdí úsilí o snížení poptávky, by měla být provedena důkladná analýza kriminalizace vědomého využívání služeb a výrobků obětí vykořisťování. V rámci hodnocení směrnice o boji proti obchodování s lidmi proto Komise posoudí možnost minimálních pravidel EU, která by kriminalizovala využívání služeb vykořisťovaných obětí obchodování s lidmi.

Důležitým prostředkem **k odhalování a předcházení** této trestné činnosti jsou **informační kampaně** o rizicích obchodování s lidmi. Pomáhají informovat veřejnost, zaměstnavatele i uživatele služeb, které poskytují oběti o obchodování s lidmi. Tyto kampaně se nejlépe provádějí ve spolupráci s příslušnými organizacemi občanské společnosti. Komise proto uspořádá společně s členskými státy a občanskou společností komunikační kampaň zaměřenou na vysoce riziková odvětví a prostředí, včetně prostředí s rizikem sexuálního vykořisťování.

Pracovní vykořisťování se týká 15 % všech obětí obchodování s lidmi v Evropské unii, přičemž počet nezjištěných obětí stále roste. Aby se tato čísla snížila, měla by být posílena reakce trestního soudnictví na **obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování**. V této souvislosti je třeba povzbudit vnitrostátní orgány, aby zintenzivnily společné úsilí s **inspektory práce nebo sociálními partnery** a agenturami EU, zejména s Europolem a v rámci jeho kompetence s **Evropským orgánem pro pracovní záležitosti**, a prováděly koordinované a společné kontroly ve vysoce rizikových odvětvích za účelem identifikace obětí a jejich vykořisťovatelů. Posílená spolupráce mezi příslušnými orgány členských států a dalšími aktéry prostřednictvím **Evropské platformy pro řešení problematiky nehlášené práce**³¹, brzy v rámci Evropského orgánu pro pracovní záležitosti, pomůže vytvořit know-how a prezentovat přenositelné postupy, včetně postupů identifikace obětí obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování. Podpora rozvoje **iniciativ veřejného a soukromého sektoru** ve spolupráci podniky ve vysoce rizikových odvětvích a prostředích, a to rovněž zapojením regionální a místní úrovně, pomůže při lepším odhalování obětí obchodování s lidmi a hlášení této trestné činnosti příslušným orgánům.

Ke snížení poptávky po službách vykořisťovaných obětí obchodování s lidmi mohou přispět také **zaměstnavatelé**. Jednou z hlavních hnacích sil převaděčství do EU, jakož i obchodování s lidmi je nalezení zaměstnání v EU bez potřebného právního statusu³². Směrnice o sankcích vůči zaměstnavatelům³³ zakazuje zaměstnávat neoprávněně pobývajících státní příslušníky třetích zemí, včetně obětí obchodování s lidmi. Stanoví minimální normy pro sankce a další opatření, jež mají být uplatněny v členských státech vůči zaměstnavatelům, kteří směrnici poruší. Letos Komise posoudí, jak účinnost směrnice posílit, a vyhodnotí potřebu dalších opatření.

Pracovní sílu ve zranitelné situaci mohou využívat **podniky** v určitých odvětvích, např. pohostinství, textilní průmysl, rybolov, zemědělství a stavebnictví. Tyto podniky proto hrají

³¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1299&langId=en>

³² Definice a vzájemný vztah mezi obchodováním s lidmi a převaděčstvím jsou objasněny ve zprávě Smuggling and trafficking: rights and intersections (Převaděčství a obchodování s lidmi: Práva a intersekcce): [https://ec.europa.eu/anti-](https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/smuggling_and_trafficking_rights_and_intersections_1.pdf)

[trafficking/sites/antitrafficking/files/smuggling_and_trafficking_rights_and_intersections_1.pdf](https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/smuggling_and_trafficking_rights_and_intersections_1.pdf)

³³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, Úř. věst. L 168, 30.6.2009.

důležitou roli a měly by přijímat opatření proti porušování lidských práv. Mezi ně patří například odrazování poptávky, a to tak, že do svých strategií začlení cíle boje proti obchodování s lidmi, jichž mohou dosáhnout **odpovědným řízením globálních dodavatelských řetězců u výrobků a náležitou péčí o lidská práva**. Jednou z klíčových iniciativ EU při podpoře dodržování lidských práv je připravovaný legislativní podnět Komise k udržitelné správě a řízení společností, který podnikům ukládá povinnost náležitě péče. Také veřejné instituce hrají svou úlohu při zajišťování toho, aby veřejné zakázky podněcovaly transparentnost a náležitou péči v dodavatelských řetězcích. Jak těchto cílů dosáhnout, objasní připravované pokyny Komise o společensky odpovědném zadávání veřejných zakázek. V této souvislosti vyzvala Rada členské státy, aby účinně prováděly **obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv a cíle udržitelného rozvoje OSN** pro odstranění dětské a nucené práce a obchodování s lidmi v globálních dodavatelských řetězcích³⁴.

V rámci **nové obchodní politiky EU**³⁵ bude Komise podporovat udržitelné a odpovědné hodnotové řetězce prostřednictvím povinné náležitě péče, včetně účinných opatření a mechanismů vymáhání, aby se zajistilo, že nucená práce nemá v hodnotových řetězcích společností v EU místo. EU bude rovněž intenzivněji pracovat na tom, aby v dodavatelských řetězcích společností v EU nebyla využívána dětská práce. Komise vypracuje pokyny s cílem zvýšit informovanost podnikatelské sféry v EU, pokud jde o přijímání vhodných opatření s ohledem na rizika, v souladu s mezinárodními pokyny a zásadami náležitě péče.

Klíčová opatření:

Komise:

- posoudí možnost úpravy ustanovení směrnice o boji proti obchodování s lidmi o kriminalizaci využívání služeb vykořisťovaných obětí obchodování s lidmi,
- posoudí, jak zvýšit účinnost směrnice o sankcích vůči zaměstnavatelům, včetně z hlediska ochrany obětí obchodování s lidmi,
- předloží legislativní návrh týkající se udržitelné správy a řízení společností, aby tak podpořila dlouhodobě udržitelné a odpovědné chování podniků,
- poskytne pokyny týkající se náležitě péče v oblasti nucené práce v souladu s mezinárodními pokyny a zásadami náležitě péče,
- společně s členskými státy a organizacemi občanské společnosti uspořádá preventivní kampaň, která bude zaměřena na vysoce riziková odvětví a vysoce riziková prostředí.

Komise vyzývá členské státy, aby:

- se v rámci trestního soudnictví a preventivních iniciativ nadále zaměřovaly na všechny formy vykořisťování, včetně obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování,
- plně využívaly podporu příslušných agentur EU (jako je Europol, Eurojust, CEPOL a

³⁴ Viz SWD(2017) 147 final ze dne 24. dubna 2017; Pokyny Komise pro vykazování nefinančních informací zvyšující transparentnost podniků v oblasti sociálních a environmentálních záležitostí (C/2017/4234, Úř. věst. C 215, 5.7.2017, s. 1), návrh usnesení Evropského parlamentu k udržitelné správě a řízení společností (2020/2137(INI)), závěry Rady k lidským právům a důstojné práci v globálních dodavatelských řetězcích (13512/20, 1. prosince 2020).

³⁵ Sdělení Komise „Přezkum obchodní politiky – Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika, COM(2021) 66 final ze dne 18. února 2021.

Frontex) a posílily budování kapacit svých operativních aktérů, včetně identifikace potenciálních obětí obchodování s lidmi,

- zvýšily kapacitu inspekcí práce nebo sociálních partnerů a usnadnily spolupráci zahrnující vícero agentur jak při identifikaci obětí obchodovaných za účelem pracovního vykořisťování, tak při předávání pachatelů spravedlnosti,
- spolupracovaly s agenturami EU, zejména s Europolem, a v rámci jeho působnosti s Evropským orgánem pro pracovní záležitosti v boji proti pracovnímu vykořisťování,
- rozvíjely další iniciativy veřejného a soukromého sektoru ve spolupráci s podniky ve vysoce rizikových odvětvích a vysoce rizikových prostředích,
- podporovaly iniciativy náležité péče v globálním dodavatelském řetězci výrobců.

4. Rozbití zločineckého modelu, aby se zastavilo vykořisťování obětí

Organizované zločinecké skupiny, které obchodují s lidmi, jsou dobře strukturované a profesionální zločinecké sítě, které působí také v mezinárodním měřítku. Mají rozdělené úkoly, včetně nábory, dopravy, zajišťování klientů, hlídání obětí nebo organizování ubytování a stravy pro oběti. K nábory a vykořisťování obětí použijí násilí, vyhrožování, manipulaci a podvod. Tyto skupiny jsou často zapojeny do převaděčství migrantů, praní peněz, korupce, padělání dokladů, obchodu s drogami a další závažné trestné činnosti, které doplňují jejich hlavní činnost³⁶. Tzv. mikro sítě fungují hlavně v oblasti sexuálního vykořisťování, kde se kuplířství provádí v malých skupinách do pěti osob nebo jednotlivě.

Díky údajům, které Evropská komise shromažďuje, jsou od roku 2008 k dispozici údaje o obchodování s lidmi na úrovni EU. Zlepšení další **evidence a hlášení údajů** o obchodnících s lidmi a obětech, jejich národnosti, pohlaví, věku a formách vykořisťování ve všech členských státech EU pomůže lépe zaměřit politické kroky. Hlášení údajů by mohla usnadnit a zlepšit další spolupráce mezi vnitrostátními datovými instituty. Mohlo by se jednat o další informace, jako je trestná činnost doprovázející obchodování s lidmi a informace o trasách, na nichž probíhá.

4.1 Účinné operativní prostředky proti operačnímu modelu trestné činnosti

Organizované zločinecké skupiny, které se specializují na obchodování s lidmi, ve svých činnostech stále více využívají **legální podniky** (jako hotely, noční kluby a masážní salony), například pro nábor pracovníků, uzavření smluvního vztahu v zemi původu a jejich přesun do země vykořisťování³⁷. Aby se narušil operační model trestné činnosti obchodování s lidmi, měly by členské státy využívat nástroje a přístupy specifikované v souvislosti s prioritou strategie EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025, která se týká vymáhání zisků z organizované trestné činnosti a předcházení její infiltrace do legálního hospodářství a společnosti. Sem spadá systematické využívání finančních šetření při vyšetřování v rámci prosazování práva a vývoj a zavádění spolehlivého rámce pro identifikaci, zajištění a konfiskaci majetku z trestné činnosti³⁸. Zabavený majetek lze navíc použít k odškodnění obětí a k jejich podpoře, ale i k přeshraničním činnostem v oblasti

³⁶ SWD(2020) 226 final ze dne 20. října 2020, Výroční zpráva o činnosti EMSC (Europol, 2019), UNODC, Globální zpráva o obchodování s lidmi, 2020 (2021), studie o mapování rizika infiltrace závažného a organizovaného zločinu do legitimních podniků.

³⁷ Studie o mapování rizika infiltrace závažného a organizovaného zločinu do legitimních podniků.

³⁸ Viz závěry Rady o posílení finančního vyšetřování za účelem boje proti závažné a organizované trestné činnosti, 8927/20, 17. června 2020.

vymáhání práva při boji proti obchodování s lidmi, jak doporučuje již směrnice o boji proti obchodování s lidmi.

Operativní opatření členských států s podporou agentur EU přinášejí konkrétní výsledky³⁹ v rámci Evropské multidisciplinární platformy proti hrozbám trestné činnosti (EMPACT)⁴⁰. Europol pomáhá členským státům při finančním vyšetřování, které vychází ze zpravodajských informací, a účinné přeshraniční operativní spolupráci, a to rovněž formou společných vyšetřovacích týmů a dnů společné akce.

4.2 Boj proti kultuře beztrestnosti budováním kapacit pro důrazný postup trestního soudnictví

Nízký počet stíhaných a odsouzených obchodníků s lidmi⁴¹ stále znamená, že je obchodování s lidmi trestnou činností s nízkým rizikem a vysokým výnosem. K přerušení řetězce obchodování s lidmi je zásadní **důrazný postup trestního soudnictví**, aby bylo možné provést účinné vyšetřování, stíhat a odsoudit pachatele, mimo jiné s ohledem na genderově specifickou povahu tohoto trestného činu. Vyžaduje to budování know-how, pověření specializovaných odborníků a vytvoření oddělení nebo útvarů pro boj proti obchodování s lidmi u příslušných orgánů na celostátní i místní úrovni.

Trestná činnost se rychle vyvíjí. Vyžaduje to, aby donucovací orgány a soudnictví držely krok, pokud jde o dovednosti, schopnosti a znalosti dostupných nástrojů, služeb a technologií. Strategie EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025 definuje cíle, opatření a aktéry pro zlepšení přístupu k dovednostem, znalostem a operativnímu know-how. V této souvislosti by mělo být posíleno úsilí o **budování kapacit** s cílem rozbít zločinecký model obchodování s lidmi za účelem vykořisťování.

Systematické **školení odborníků v oblasti prosazování práva a justice** o konkrétních prvcích této trestné činnosti, jakož i praktická cvičení s mnoha zúčastněnými stranami založená na simulaci k testování postupů u případů obchodování s lidmi zvýší profesionalitu a koordinaci při řešení těchto případů a zajistí vhodná následná opatření. Tato odborná příprava by se měla zaměřovat na specifické rysy obchodování s lidmi za účelem vykořisťování různého druhu (sexuální vykořisťování, nucené práce, nucená trestná činnost, nucené žebrání, obchodování s dětmi), komplexní vazby mezi obchodováním s lidmi a další nezákonnou činností, metody odhalování této trestné činnosti a její finanční aspekty, úlohu a využívání internetu a sociálních médií, jakož i na rozvíjení dovedností při vedení vyšetřování a jeho posunu k trestnímu stíhání (shromažďování důkazů, výslech obětí, ochrana obětí, nadnárodní spolupráce). Kromě specializovaného školení pro pracovníky donucovacích orgánů zabývající se případy obchodování s lidmi je nezbytné školení dalších pracovníků těchto orgánů, kteří se zabývají jinými oblastmi trestné činnosti, a školení soudců, aby se zvýšila četnost odhalování a hlášení a zlepšilo řešení případů obchodování s lidmi.

---

³⁹ Například v roce 2019 bylo v rámci těchto akcí zatčeno 825 osob, zjištěno 8 824 podezřelých a 1 307 potenciálních obětí včetně 69 dětí, odhaleno nebo zničeno 94 organizovaných zločineckých skupin a zmrazen majetek ve výši 1,5 milionu eur na bankovních účtech, ve společnostech a webových doménách, viz: <https://www.consilium.europa.eu/media/44281/information-note-empact.pdf>; <https://newsroom.consilium.europa.eu/videos/127612-empact-2019-results-20200602> a <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7623-2020-INIT/en/pdf>

Od roku 2010 je obchodování s lidmi prioritní oblastí EU v boji proti trestné činnosti v rámci politického cyklu EU pro boj proti organizované a závažné mezinárodní trestné činnosti.

⁴¹ V letech 2017–2018 se v EU pro trestné činy obchodování s lidmi uskutečnilo 6 163 trestních stíhání a 2 426 osob bylo odsouzeno, COM(2020) 661 final ze dne 20. října 2020.

Aby byly zohledněny **hledisko a potřeby obětí**, mělo by školení probíhat v prostředí s mnoha zúčastněnými stranami, mimo jiné donucovacích orgánů, justičních orgánů, občanské společnosti, sociálních pracovníků, odborníků na ochranu dětí a poskytovatelů vzdělávání a zdravotní péče. Zvláštní pozornost je třeba věnován budování kapacit policie, inspektorů práce, příslušníků pohraniční stráže, státních zástupců a soudců, aby věděli, jak pracovat s oběťmi během trestního řízení, jak odhalovat známky, že je někdo obětí obchodování s lidmi, a jak předávat oběti podpůrným službám podle platných postupů. Případy zahrnující dětské oběti obchodování s lidmi vyžadují vyškolené pracovníky, kteří si uvědomují zvláštní zranitelnost dětských obětí a kteří jsou dobře vyškoleni v oblasti práv dětí a potřeb ochrany během trestního řízení.

Školení justičních pracovníků o dostupných nástrojích justiční spolupráce v trestním právu přispěje k intenzivnější spolupráci mezi donucovacími a justičními orgány, jakož i dalšími příslušnými aktéry, jako jsou inspektoři práce nebo sociální partneři.

Komise bude financovat a koordinovat opatření pro budování kapacit v oblasti prosazování práva v přeshraniční a nadnárodní spolupráci, například prostřednictvím simulačních cvičení. Dále bude společně s agenturou Eurojust napomáhat při vytvoření zvláštní skupiny státních zástupců specializovaných na boj proti obchodování s lidmi s cílem zintenzivnit justiční spolupráci. Tato opatření vytvoří příležitosti k další spolupráci donucovacích a justičních orgánů a povedou také k rozvoji poradenství pro jejich práci.

4.3 Boj proti digitálnímu operačnímu modelu obchodníků s lidmi

Organizované zločinecké skupiny **rychle přizpůsobují svůj způsob práce a operační model** měnícím se vzorcům poptávky. Během pandemie COVID-19 začali obchodníci s lidmi v každé fázi nezákonného obchodování více působit online. Využívají digitální prostor při náboru a vykořisťování obětí, organizaci jejich přepravy a ubytování, inzerování obětí online a oslovování potenciálních klientů, při kontrole obětí, komunikaci mezi pachateli a ukrývání výnosů z trestné činnosti⁴². Technologie rozšířila schopnost zločinců obchodovat s lidmi za účelem vykořisťování různého druhu, zejména sexuálního, ale také za účelem pracovního vykořisťování, odběru orgánů, nelegální adopce dětí a nucených sňatků. Zvláště velké riziko, že se stanou obětí obchodníků s lidmi online, hrozí dětem. Zatímco se zločincům daří využívat výhod nejmodernějších technologií nabízených v digitální éře, je pro donucovací orgány velmi problematické udržet krok, například odhalovat známky vykořisťování v rozrůstajícím se počtu online reklam a získávat zásadní digitální důkazy⁴³.

Výzvy, které **digitální éra přináší donucovacím a soudním orgánům** v boji proti obchodování s lidmi, je třeba řešit v souladu s celkovou prioritou strategie EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025, která se týká moderní reakce donucovacích orgánů na technologický vývoj. Intenzivnější odhalování internetového obsahu, který používají obchodníci s lidmi, může podpořit Europol. Situaci obětí v trestním řízení může zlepšit optimální využívání technologie a digitálních důkazů. Pokud budou například zajištěny jiné druhy důkazů, nebude tolik nutné opírat se o výpovědi obětí, které se tak vyhnou traumatu při setkání s pachateli u soudu.

---

⁴² Europol, The challenges of countering human trafficking in the digital era (Výzvy boje proti obchodování s lidmi v digitální éře), 2020. Viz také COM (2020) 661 final ze dne 20. října 2020, SWD (2020) 226 final ze dne 20. října 2020 a usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o provádění směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, 2020/2029(INI).

⁴³ Europol, zpráva EU o posouzení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti z roku 2021 (EU SOCTA), 12. dubna 2021.

V návaznosti na již existující povinnosti platforem odstraňovat nezákonný obsah podle směrnice o elektronickém obchodu, zpřísněné návrhem aktu o digitálních službách⁴⁴, povede Komise **jednání s příslušnými internetovými a technologickými společnostmi** s cílem omezit využívání těchto platforem pro nábor a vykořisťování obětí. Komise se bude rovněž podílet na případných obdobných jednáních, která povedou členské státy na vnitrostátní úrovni. Součástí řešení na podporu úsilí v boji proti obchodování s lidmi s identifikací a odstraňováním online materiálu souvisejícího s vykořisťováním a zneužíváním obětí obchodování s lidmi jsou poskytovatelé internetových služeb a související společnosti⁴⁵. Spolupráce se soukromým sektorem by se proto měla zaměřit na využití inovací a know-how pro rozvoj technologicky založených řešení na podporu prevence a boje proti obchodování s lidmi. Ke zmírnění rizika obchodování s dětmi by mimo jiné mohly dále přispět činnosti v oblasti prevence a zvyšování povědomí o bezpečném používání internetu a sociálních médií.

Klíčová opatření:

Komise:

- zlepší evidenci a sběr údajů o obchodování s lidmi, aby zajistila spolehlivé a srovnatelné informace pro individuálně uzpůsobená politická opatření,
- usnadní vytvoření zvláštní skupiny specializovaných státních zástupců pro boj proti obchodování s lidmi,
- zlepší koordinaci donucovacích složek v přeshraničních a mezinárodních případech a bude podporovat koordinovanou reakci s mnoha zúčastněnými stranami, mimo jiné i prostřednictvím simulačních cvičení,
- posílí spolupráci donucovacích a justičních orgánů mezi členskými státy prostřednictvím konkrétních operačních projektů v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost,
- povede dialog se soukromým sektorem a digitálními odvětvími a s podporou agentur EU bude prosazovat výměnu osvědčených postupů.

Členské státy se vyzývají, aby:

- zlepšily svou vnitrostátní evidenci a sběr údajů o obchodování s lidmi,
- s podporou Europolu plně využívaly stávající nástroje pro operativní spolupráci, jako jsou společné vyšetřovací týmy, a pokračovaly v operativní spolupráci v rámci platformy EMPACT,
- s podporou Europolu si systematicky vyměňovaly údaje o vyšetřování případů obchodování s lidmi,
- zlepšily digitální možnosti vymáhání práva a know-how, aby bylo možné držet krok s technologickým vývojem.

5. Ochrana a podpora postavení obětí, zejména žen a dětí, a posílení jejich postavení

⁴⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-services-act-package>

⁴⁵ COM(2020) 661 final ze dne 20. října 2020.

Obchodování s lidmi představuje vážné porušení základních práv, které obětem způsobuje velké utrpení a dlouhodobou újmu. Tato strategie navrhuje opatření ke zlepšení situace obětí obchodování s lidmi nad rámec komplexních opatření uvedených ve Strategii EU v oblasti práv obětí (2020–2025)⁴⁶ a Strategii EU pro práva dítěte⁴⁷. **Obchodování za účelem sexuálního vykořisťování**⁴⁸ – což je nejběžnější forma vykořisťování – je formou genderově podmíněného násilí, které má kořeny v genderových rozdílech. Zranitelnost žen a dívek vůči obchodování s lidmi zvyšuje několik faktorů, včetně genderových rozdílů, chudoby, sociálního vyloučení, etnického původu a diskriminace⁴⁹. Údaje na úrovni EU zdůrazňují genderový aspekt této trestné činnosti. Téměř tři čtvrtiny (72 %) všech obětí v EU a 92 % obětí obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování tvoří **ženy a dívky**. Téměř čtvrtinu všech obětí obchodování s lidmi tvoří **děti**. Většina dětských obětí jsou občané EU a je s nimi obchodováno za účelem sexuálního vykořisťování⁵⁰. Migrující děti, a zejména migrující děti bez doprovodu, jsou také vůči obchodníkům s lidmi zvláště zranitelné⁵¹. Navrhované opatření zohledňuje tyto vzorce a zaměřuje se na situaci dalších zranitelných skupin a osob, které patří do několika těchto skupin současně, jako jsou LGBTIQ lidé, osoby se zdravotním postižením⁵² a lidé z prostředí etnických menšin, například příslušníci marginalizovaných romských komunit. Mladé ženy a nezletilí z romských komunit jsou k vykořisťování a obchodování s lidmi zvláště náchylní⁵³. Je to důsledkem několika socioekonomických faktorů, jako je vícerozměrná chudoba, anticiganismus, nízká úroveň vzdělání, neuspokojivé podmínky bydlení, sociální vyloučení a diskriminace⁵⁴.

---

⁴⁶ Sdělení Komise „Strategie EU v oblasti práv obětí (2020–2025)“, COM(2020) 258 final ze dne 24. června 2020.

⁴⁷ Sdělení Komise „Strategie EU pro práva dítěte“, COM(2021) 142 final ze dne 24. března 2021.

⁴⁸ V letech 2017–2018 bylo 60 % všech registrovaných obětí obchodováno za účelem sexuálního vykořisťování.

⁴⁹ Usnesení Evropského parlamentu (2020/2029(INI)).

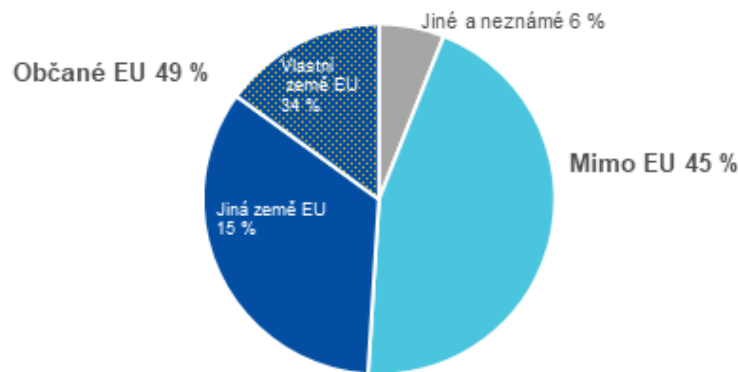
⁵⁰ V letech 2017 a 2018 bylo 78 % dětských obětí dívkami, 60 % dětských obětí bylo obchodováno za účelem sexuálního vykořisťování a tři čtvrtiny (75 %) všech dětských obětí v EU byly občany EU. Je třeba připomenout, že obchodování s chlapci a jejich vykořisťování (zejména za účelem sexuálního vykořisťování), které se týká i migrujících dětí, je na úrovni EU jev, který je nedostatečně ohlašován.

⁵¹ Viz sdělení Komise o ochraně migrujících dětí, COM(2017) 211 final ze dne 12. dubna 2017.

⁵² Pokud jde o osoby se zdravotním postižením, které jsou také zvláště zranitelné vůči obchodování s lidmi, násilí a zneužívání, strategie pro práva osob se zdravotním postižením na období let 2021–2030 (COM(2021) 101 final ze dne 3. března 2021) bude obsahovat opatření v oblasti bezpečnosti a ochrany.

⁵³ Child Trafficking among Vulnerable Roma Communities (Obchodování s dětmi v zranitelných romských komunitách) (2015): https://csd.bg/fileadmin/user_upload/publications_library/files/22588.pdf

⁵⁴ Komise přijala dne 7. října 2020 strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů s cílem zajistit účinnou rovnost, socioekonomické začlenění a podporovat účast největší evropské etnické menšiny, COM(2020) 620 final ze dne 7. října 2020. Rámec se zaměřuje na boj proti chudobě, anticiganismu a diskriminaci.

Obrázek 3 Rozdělení registrovaných obětí obchodování s lidmi podle občanství EU a občanství třetí země v letech 2017 a 2018

Pro okamžitou pomoc obětem obchodování s lidmi, jejich podporu a ochranu je zásadní včasná **identifikace obětí**, která umožňuje policii a orgánům pověřeným stíháním obchodníky s lidmi lépe vyšetřovat a trestat. V tomto ohledu jsou rozhodující pracovníci v první linii, jako jsou příslušníci pohraniční stráže, policisté, sociální pracovníci a pracovníci inspektorátů. Problematické je zapojení organizací občanské společnosti do identifikace obětí a jejich předávání k podpoře, stejně jako nedostatečné školení odborníků o případech přeshraniční podpory obětí⁵⁵.

Aby se současná situace zlepšila, musí po aktivní včasné identifikaci obětí následovat silná podpora při řešení potřeb obětí. Zajištění **pomoci obětem, jejich podpory a ochrany** však zůstává výzvou. Oběti se při využívání svých práv často setkávají s obtížemi. Jejich specifické potřeby a okolnosti v závislosti na formách vykořisťování, jimž byly vystaveny, a podle jejich pohlaví a věku, nejsou systematicky zohledňovány. Oběti obchodování s lidmi se jen obtížně domohou odškodnění, brání tomu například složitost řízení⁵⁶. Oběti by se také neměly obávat odvetných opatření a sekundární viktimizace během trestního řízení, když tuto trestnou činnost ohlásí⁵⁷. Neměly by být trestány za činy, jež byly nuceny spáchat v době, kdy byly vykořisťovány⁵⁸. Mělo by se s nimi zacházet jako s držiteli práv, bez předsudků nebo předpojatosti. Oběti také mají stále jen málo příležitostí k **návratu do normálního života**, protože programy reintegrace a rehabilitace je třeba dále rozvíjet, a je málo příležitostí pro trvalá řešení, jako je začlenění na trh práce⁵⁹.

Komise **podpoří úsilí členských států** o zlepšení včasné identifikace obětí, jakož i jejich předávání asistenčním, podpůrným a ochranným službám s ohledem na jejich zvláštní potřeby a formy vykořisťování, jimž byly vystaveny. Zvláštní pozornost by měla být věnována dětským obětem a dětem ohroženým obchodováním s lidmi. Vyžaduje to systematické hlášení pohřešovaných dětí, aby mohly být včas identifikovány, postupy předávání uzpůsobenými dětským obětem, rychlé jmenování opatrovníků a účinnou bezplatnou právní pomoc. Komise bude podporovat činnosti, jako je **školení, které zohledňuje rovnost pohlaví a práva dětí**, pro odborníky, kteří pravděpodobně přijdou do styku s oběťmi (např. pracovníci donucovacích orgánů a soudnictví, inspektoři práce, imigrační a azyloví úředníci, příslušníci pohraniční stráže, sociální pracovníci, pracovníci

⁵⁵ Studie o přezkumu fungování národního a nadnárodního referenčního mechanismu (2020).

⁵⁶ SWD(2020) 226 final ze dne 20. října 2020.

⁵⁷ Viz také cíle strategie EU v oblasti práv obětí 2020–2025, COM(2020) 258 final ze dne 24. června 2020.

⁵⁸ Viz nedávné rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva týkající se nepotrestání obětí, V. C. L. a A. N. proti Spojenému království, 16. února 2021.

⁵⁹ Studie o přezkumu fungování národního a nadnárodního referenčního mechanismu (2020).

služeb podpory obětí, zdravotničtí pracovníci), vypracování **pokynů, sad nástrojů a výměna osvědčených postupů** mezi odborníky z praxe, aby se zlepšily vnitrostátní struktury a spolupráce při identifikaci, pomoci a podpoře obětí, včetně národních referenčních mechanismů.

V souladu se směrnicí o boji proti obchodování s lidmi přijaly členské státy opatření k vytvoření vhodných mechanismů zaměřených na včasnou identifikaci, podporu obětí a pomoc obětem, tzv. referenční mechanismy. O národních a nadnárodních referenčních mechanismech v členských státech zpracovala Evropská komise studii⁶⁰. Ve studii jsou vymezeny oblasti, jež vyžadují další zlepšení: odhalování potenciálních obětí, zajištění vhodného ubytování, zejména pro dětské oběti, posílení spolupráce mezi všemi aktéry, včetně organizací občanské společnosti, a lepší sledování dopadu a výsledků opatření ve všech fázích předávání. S ohledem na existující vnitrostátní a přeshraniční spolupráci posílí Komise opatření, aby se zlepšila podpora obětí a jejich předávání v přeshraničních situacích, s cílem **vytvořit evropský mechanismus spolupráce při předávání** s podporou příslušných agentur EU (jako je Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, Agentura Evropské unie pro základní práva, Evropský institut pro rovnost žen a mužů, CEPOL).

Podporu členským státům nabízí také **deset agentur EU**⁶¹, které v roce 2018 podepsaly společné prohlášení o závazku spolupracovat v boji proti obchodování s lidmi. Komise jejich spolupráci koordinuje v souladu s jejich příslušnými mandáty s cílem řešit výzvy související s oběťmi obchodování s lidmi. Společně předloží zprávu o svých rolích a opatřeních, která přijaly, aby si byly členské státy více vědomy potenciálu agentur napomáhat včasné identifikaci a ochraně obětí a podnítily členské státy k užší spolupráci s agenturami v této oblasti.

Komise podpoří **spolupráci** mezi příslušnými **celostátními a místními orgány a regiony, městy a obcemi** s cílem řešit obchodování s lidmi na místní a regionální i nadnárodní úrovni a využívat dostupné evropské nástroje financování. Bude rovněž usilovat o užší spolupráci s Evropským hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů a s příslušnými partnery v boji proti obchodování s lidmi. Partnerství v oblasti integrace, uzavřené mezi Komisí a Výborem regionů⁶², poskytne podporu pro integraci všech migrantů, včetně obětí obchodování s lidmi ze zemí mimo EU.

Oběti obchodování s lidmi by měly mít **přístup k vhodnému a bezpečnému ubytování**, které jim umožní uniknout pachatelům a které bude přizpůsobeno jejich zvláštním potřebám a okolnostem. Pro děti, ženy a muže jsou zapotřebí bezpečné azylové domy. Azylové domy pro osoby stejného pohlaví, které také poskytují posttraumatickou podporu, mohou účinně pomáhat zotavení obětí. Proto Komise umožní **cílenou finanční podporu** na azylové domy pro oběti obchodování s lidmi, včetně specializovaných zařízení pro ženy a dětské oběti, která bude poskytnuta z Azylového, migračního a integračního fondu a Fondu pro vnitřní

---

⁶⁰ Tamtéž.

⁶¹ Vedoucí Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO), Evropského policejního úřadu (Europol), Agentury Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA), Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA), Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust), Evropského institutu pro rovnost žen a mužů (EIGE), Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), Agentury EU pro základní práva (FRA), Agentury EU pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL) a Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound) podepsali společné prohlášení o závazku spolupracovat proti obchodování s lidmi.

⁶²https://ec.europa.eu/home-affairs/news/european-commission-committee-regions-partnership-integration_en

bezpečnost v souladu se zvláštními podmínkami způsobilosti a oblastí působnosti každého fondu.

K **opětovnému začlenění obětí do společnosti** jsou nezbytná sociální, ekonomická a vzdělávací opatření. Komise umožní a podpoří programy na podporu obětí při jejich zotavování a opětovném začlenění, jako jsou zdravotní, psychologické nebo specializované právní služby, a programy usnadňující přístup ke vzdělání a ekonomickým příležitostem. Komise vyzve členské státy, aby pro oběti obchodování s lidmi zavedly programy komunitního a vzájemného mentorství, které nabídnou příležitosti ke vzdělání, zaměstnání a posílení postavení těchto osob.

Oběti, které nejsou občany EU, se potýkají s dalšími problémy. Specifická situace obětí obchodování s lidmi vyžaduje zvláštní posouzení při vydávání povolení k pobytu. Podle současných pravidel EU může být udělování povolení k pobytu podmíněno spoluprací obětí v trestním řízení⁶³. Kromě toho existují v jednotlivých členských státech rozdíly v uplatňování lhůt na rozmyšlenou pro oběti, které nejsou občany EU⁶⁴, během nichž je obětem zajištěna pomoc. V souvislosti s předáváním občanů zemí, které nejsou členy EU, do první země, do níž přijeli, by členské státy měly věnovat zvláštní pozornost konkrétní situaci obětí obchodování s lidmi⁶⁵. Oběti se mohou dostat k obchodníkům s lidmi a mohou být vystaveny riziku, že se znovu stanou oběťmi obchodování s lidmi. Kromě toho je třeba zavést zvláštní ochranná opatření pro migrující děti, aby bylo v průběhu příslušných postupů zajištěno dodržování jejich práv⁶⁶. Řada opatření je stanovena v akčním plánu pro integraci a začleňování na období let 2021–2027⁶⁷, včetně opatření pro oběti obchodování s lidmi.

Směrnice EU o boji proti obchodování s lidmi stanoví **minimální požadavky**, včetně požadavků na podporu a ochranu obětí. Komise posoudí, jak by bylo možné výše uvedené výhrady k této směrnici lépe řešit. Zaměří se mimo jiné na zavedení silného důrazu na aspekt rovnosti žen a mužů⁶⁸ do podpory a ochrany obětí či netrestání obětí za trestnou činnost, již byly donuceny spáchat, s přihlédnutím k směrnici Rady o povolení k pobytu pro oběti obchodování s lidmi z roku 2004⁶⁹.

Klíčová opatření:

⁶³ Viz články 6 a 8 směrnice Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a kteří spolupracují s příslušnými orgány, Úř. věst. L 261, 6.8.2004. Organizace občanské společnosti upozornily na rozdíl mezi počtem obětí, které nejsou občany EU, a počtem povolení k pobytu vydaných podle uvedené směrnice.

⁶⁴ Podle směrnice o povolení k pobytu z roku 2004 se dotýčným státním příslušníkům třetích zemí poskytuje lhůta na rozmyšlenou, která jim umožní zotavit se a uniknout vlivu pachatelů uvedených trestných činů, aby tak mohli při svém rozhodování, zda mají s příslušnými orgány spolupracovat, lépe vycházet ze skutečného stavu věci (lhůta na rozmyšlenou).

⁶⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, Úř. věst. L 180, 29.6.2013.

⁶⁶ Sdělení Komise „Posílení spolupráce v oblasti navrácení a zpětného přebírání osob v rámci spravedlivé, účinné a komplexní migrační politiky EU“, COM(2021) 56 final ze dne 10. února 2021.

⁶⁷ Sdělení Komise „Akční plán pro integraci a začleňování na období 2021–2027“, COM(2020) 758 final ze dne 24. listopadu 2020.

⁶⁸ Komise navazuje na závazky strategie EU pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 (COM(2020) 152 final ze dne 5. března 2020), například tím, že navrhne legislativní podnět týkající se boje proti genderově podmíněnému násilí na ženách a domácímu násilí.

⁶⁹ Směrnice Rady 2004/81/ES, Úř. věst. L 261, 6.8.2004.

Komise:

- posílí budování kapacit a sdílení osvědčených postupů pro identifikaci obětí obchodování s lidmi, zejména mezi zranitelnými skupinami, včetně školení policie, sociálních pracovníků, inspekčních služeb, příslušníků pohraniční stráže,
- umožní programy opětovného začlenění a posílení postavení obětí a výměnu osvědčených postupů v tomto ohledu,
- posílí spolupráci v oblasti evropského referenčního mechanismu,
- umožní cílenou finanční podporu na specializované azylové domy pro oběti obchodování s lidmi, včetně specializovaných zařízení pro ženy a děti, které se staly oběťmi obchodování s lidmi, prostřednictvím Azylového, migračního a integračního fondu a Fondu pro vnitřní bezpečnost,
- zajistí financování nevládních organizací v partnerských zemích mimo EU, např. středisek pro migranty, na podporu psychosociálních potřeb migrantů se zohledněním pohlaví a s ohledem na potřeby dětí,
- bude rozvíjet úzkou spolupráci s Evropským hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů, aby se znásobil dopad opatření proti obchodování s lidmi realizovaných se sociálními a hospodářskými partnery a dopad opatření na místní a regionální úrovni,
- posílí partnerství se zeměmi mimo EU, aby byla zaručena práva obětí během všech kroků procesu navrácení a aby jim byla po návratu poskytnuta specifická, cílená pomoc a ochrana, včetně konkrétních záruk pro děti.

Komise vyzývá členské státy, aby:

- podporovaly vzdělávání, jež zohledňuje rovnost pohlaví a práva dětí, pro úředníky a všechny odborníky z praxe, kteří pravděpodobně přijdou do styku s oběťmi,
- podporovaly činnosti zaměřené na zvyšování informovanosti mezi pracovníky v první linii ve vysoce rizikových odvětvích a vysoce rizikových prostředích, kde jsou využívány oběti obchodování s lidmi,
- vytvářely bezpečné prostředí, aby mohly oběti oznámit, že se dopustily trestné činnosti, bez obav z trestního stíhání za činy, k nimž byly přinuceny obchodníky s lidmi, a bez obav z vystavení sekundární viktimizaci, zastrásování nebo odvetě v souvislosti s trestním řízením,
- zlepšily fungování národních referenčních mechanismů,
- v rámci zdravotnických programů EU poskytovaly zdravotnickým pracovníkům školení v oblasti řízení rozmanitosti a potřeb obětí obchodování s lidmi, které jsou migranti,
- umožnily financování programů komunitního a vzájemného mentorství, jež zlepší postavení obětí.

6. Mezinárodní rozměr

V roce 2020 bylo identifikováno celkem 534 různých toků obchodování s lidmi a více než 120 zemí ohlásilo oběti z více než 140 různých zemí původu⁷⁰. Obchodování s lidmi je **přeshraniční trestná činnost** a polovinu obětí identifikovaných v Evropské unii tvoří občané třetích zemí, zejména z Afriky, západního Balkánu a Asie⁷¹. V zemích s nízkými příjmy tvoří děti polovinu obětí obchodování s lidmi, přičemž většina z nich byla přinucena vykonávat práci⁷². EU proto musí rovněž zintenzivnit úsilí o řešení ekonomických problémů a pomoc rodinám a komunitám, aby lépe zvládaly řešit problémy. Priority této strategie, včetně rozbití operačního modelu trestné činnosti obchodníků s lidmi, snížení poptávky a ochrany a posílení postavení obětí, by se proto měly plně uplatnit v kontextu vnějších politik EU.

K obchodování s oběťmi dochází také u **smíšených migračních toků** do EU na všech trasách. Převaděčství migrantů je často propojeno s jinými formami organizované trestné činnosti, jako je obchodování s lidmi. Současná globální a regionální migrační situace jen zvyšuje rizika obchodování s lidmi, neboť obchodníci s lidmi zneužívají azylového řízení, včetně legalizace vlastního postavení a postavení obětí⁷³. Akční plán EU proti převaděčství migrantů v rámci nového **paktu o migraci a azylu**⁷⁴ přispěje k narušení byznysu obchodníků s lidmi při přesunu obětí za účelem vykořisťování do Evropy a k boji proti převaděčským sítím. Dále je hlavním bodem tohoto paktu vytvoření a prohlubování partnerství se zeměmi původu, tranzitu a určení. Je proto nezbytné rozvíjet **mezinárodní spolupráci** a partnerství co nejlepším využíváním nástrojů vnější politiky a pomocí nástrojů spolupráce a financování⁷⁵ za účelem sdílení informací a zpravodajství o trestné činnosti v oblasti obchodování s lidmi, související trestné činnosti a zločineckých sítích. Užší spolupráci členských států se zeměmi mimo EU usnadňuje a podporuje široká škála **nástrojů zahraniční politiky EU**, včetně globální strategie pro zahraniční a bezpečnostní politiku EU, akčního plánu pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024, akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů pro vnější činnost (2021–2025) a společného sdělení „Na cestě ke komplexní strategii pro Afriku“. Pro proces rozšíření EU a politiku sousedství jsou mimoto relevantní další nástroje, jako je strategie EU pro západní Balkán, společné sdělení „Politika Východního partnerství po roce 2020: Posilování odolnosti – Východní partnerství, které přináší výsledky pro všechny“ a společné sdělení „Obnovené partnerství s jižním sousedstvím – Nová agenda pro Středomoří“. Zásadním příspěvkem je rovněž přístup EU k vnější bezpečnosti v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky a společné bezpečnostní a obranné politiky. K úsilí o rozbití sítí organizované trestné činnosti zapojených do převaděčství migrantů a obchodování s lidmi přispívají civilní a vojenské mise v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky⁷⁶. Zásadní význam má rovněž posílená spolupráce s agenturami pro spravedlnost a vnitřní věci v této oblasti, jak je stanoveno v paktu pro civilní společnou bezpečnostní a obrannou politiku⁷⁷.

⁷⁰ UNODC, Global Trafficking in Persons report (Zpráva o globálním obchodování s lidmi), 2020 (2021). Úřad UNODC rozumí výrazem „tok“ kombinaci jedné země původu a jedné země určení, kde bylo během posuzovaného období zjištěno nejméně pět obětí. U toků se za období sledování považuje rok 2018, respektive údaje z tohoto roku (nebo nejnovější údaje). U zemí, kde údaje za rok 2018 nebyly k dispozici, byly použity nejnovější údaje z let 2019, 2017 nebo 2016.

⁷¹ Sběr údajů o obchodování s lidmi v EU, 2020.

⁷² Zpráva o globálním obchodování s lidmi, 2020.

⁷³ Evropské středisko pro boj proti převaděčství, Čtvrtá výroční zpráva o činnosti, Europol, 2020.

⁷⁴ Sdělení Komise o novém paktu o migraci a azylu, COM(2020) 609 final ze dne 23. září 2020.

⁷⁵ Například prostřednictvím nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci.

⁷⁶ Například mise EUBAM Libya a operace EUNAVFOR MED IRINI.

⁷⁷ Rada a členské státy přijaly dne 19. listopadu 2018 závěry o zřízení paktu pro civilní společnou bezpečnostní a obrannou politiku (SBOP). Viz závěry Rady: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2018/11/19/civilian-common-security-and-defence-policy-eu-strengthens-its-capacities-to-act/>

Tyto nástroje jsou klíčem k podpoře užší spolupráce mezi členskými státy EU a **zeměmi původu a tranzitu obětí**. Bude usnadněno systematické zapojení delegací EU v konkrétních zemích a v příslušných případech bude usilováno o úzkou spolupráci s misemi a operacemi společné bezpečnostní a obranné politiky. Při posilování strategické a operativní spolupráce s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi bude i nadále hrát klíčovou roli Evropská služba pro vnější činnost, která bude v plné míře využívat své externí nástroje, jako jsou dialogy na vysoké úrovni a síť odborníků na boj proti terorismu / bezpečnost při delegacích EU. Díky spolupráci s agenturami OSN a mezinárodními organizacemi, jako je Úřad OSN pro drogy a kriminalitu a Mezinárodní organizace pro migraci, lze přijímat řadu opatření na celosvětové úrovni, zejména společně se zeměmi původu a tranzitu.

Komise podporuje členské státy a partnerské země mimo EU při provádění úmluvy **Organizace spojených národů** proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a protokolu proti obchodování s lidmi, jehož jsou EU a její členské státy smluvními stranami. EU a její členské státy se také zúčastnily nedávno zahájeného mechanismu přezkumu provádění protokolu OSN proti obchodování s lidmi. V souvislosti s protokolem OSN bude Komise pokračovat v užší spolupráci s příslušnými aktéry, zejména s mezirezortní koordinační skupinou OSN pro oblast boje proti obchodování s lidmi. Komise bude také těsně spolupracovat s **Radou Evropy** a její skupinou odborníků pro opatření proti obchodování s lidmi⁷⁸ v souladu se stanovenými prioritami této strategie.

Vnější činnost by měla zohledňovat příslušné **cíle udržitelného rozvoje** OSN zaměřené na boj proti obchodování s lidmi⁷⁹. Cíle udržitelného rozvoje, včetně lidských práv a pracovních norem, podporuje v tomto kontextu **obchodní politika EU**. Komise zváží, zda by se současné mezinárodní normy proti obchodování s lidmi nemohly lépe odrazit v provádění **obchodních dohod** a jejich vymáhání, zejména formou sebevědomějšího využívání ustanovení o základních prvcích.

Komise vítá nedávno přijatý **globální režim sankcí EU v oblasti lidských práv**⁸⁰, který umožňuje Evropské unii zaměřit se na jednotlivce, subjekty a orgány zodpovědné za závažné porušování a zneužívání lidských práv na celém světě, a na jednotlivce, subjekty a orgány zapojené do této činnosti nebo s ní spojené. Tento sankční režim Radě umožňuje uložit zákaz cestování, zmrazení majetku a zákaz poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje jednotlivcům a subjektům uvedeným na seznamu.

Klíčová opatření:

Komise:

- přijme akční plán EU proti převaděčství migrantů (2021–2025),
- posílí spolupráci se zeměmi původu a tranzitu obětí, které nejsou členy EU, jakož i s mezinárodními a regionálními partnery, včetně mezinárodních organizací,

⁷⁸ Závěry Rady o prioritách EU pro spolupráci s Radou Evropy na období let 2020–2022, 9283/20 ze dne 13. července 2020.

⁷⁹ Cíl udržitelného rozvoje 5.2 (všechny formy násilí vůči ženám a dívkám), cíl udržitelného rozvoje 8.7 (nucené práce a obchodování s lidmi) a cíl udržitelného rozvoje 16.2 (násilí na dětech a jejich mučení).

⁸⁰ Rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/1999 ze dne 7. prosince 2020 o omezujících opatřeních proti závažnému porušování a zneužívání lidských práv, Úř. věst. L 410 I, 7.12.2020, a nařízení Rady (EU) 2020/1998 ze dne 7. prosince 2020 o omezujících opatřeních proti závažnému porušování a zneužívání lidských práv, Úř. věst. L 410 I, 7.12.2020.

- bude využívat při jednáních s partnerskými zeměmi specializované dialogy o lidských právech a bezpečnosti,
- posílí spolupráci s Radou Evropy a její skupinou odborníků pro opatření proti obchodování s lidmi,
- podpoří systematickou interakci Evropské služby pro vnější činnost s delegacemi EU v konkrétních zemích pravidelnou cílenou komunikací, činnostmi a výměnou informací.

Komise vyzývá členské státy, aby:

- zintenzivnily sdílení informací, včetně zpravodajských, o trestné činnosti v oblasti obchodování s lidmi a o související trestné činnosti a zločineckých sítích a usnadnily přeshraniční a mezinárodní operativní a soudní spolupráci v zemích postižených obchodováním s lidmi, zejména na západním Balkáně, v zemích v sousedství, v Africe, na Blízkém východě a v jihovýchodní Asii, a to i s podporou agentur EU, jako je Europol a Eurojust.

7. Závěr

Obchodování s lidmi je závažná a složitá trestná činnost, která se dotýká hlavně žen a dětí. Zločincům přináší obrovské příjmy, obětem obrovské utrpení a naší společnosti vysoké náklady. Navzdory pokroku dosaženému v posledním desetiletí, kdy došlo k posílení reakce Unie na obchodování s lidmi, zůstává hrozba obchodování s lidmi u jakékoli zranitelné osoby vysoká. Obchodování s lidmi ohrožuje strukturu společnosti, právní stát a udržitelný rozvoj v členských státech EU i v našich partnerských zemích.

Touto strategií stanoví Komise obnovený závazek a silný politický rámec pro ochranu zranitelných osob před obchodováním, pro posílení postavení obětí, přivedení pachatelů před soud a ochranu našich komunit. Ústředním bodem tohoto závazku jsou ženy a děti.

Priority a opatření stanovené v této strategii budou provedeny v letech 2021 až 2025. Mezitím bude Komise připravena rychle reagovat na jakýkoli nový vývoj nebo trendy na základě pokračujícího sledování a analýzy vývoje obchodování s lidmi – v EU i mimo ni. EU a její členské státy si musí společně udržet náskok před zločinci, uživateli a vykořisťovateli obětí.

Komise se zavázala k včasnému a účinnému provedení této strategie. Protože boj proti obchodování s lidmi vyžaduje zapojení všech, bude Komise úzce spolupracovat se všemi partnery, aby byl dopad předpokládaných opatření maximální. Při plnění této strategie bude pomáhat se zajišťováním koordinace a soudržnosti mezi orgány EU, agenturami EU, členskými státy a mezinárodními aktéry evropský koordinátor boje proti obchodování s lidmi. Spojení sil v boji proti obchodování s lidmi je zásadní pro zajištění evropské bezpečnosti, ochranu zranitelných osob a hospodářství i pro ochranu právního státu a základních práv.

Komise bude také systematicky sledovat provádění této strategie a podávat o něm zprávy, mimo jiné i Evropskému parlamentu a Radě.